

RIIHIMÄEN 65-VUOTISNÄYTELLESTÄ

TAVASTFORUM

FORSSAN, HYVINKÄÄN, HÄMEENLINNAN, JANAKKALAN, RIIHIMÄEN, TOIJALAN JA VALKEAKOSKEN
POSTIMERKKIKERHOJEN TIEDOTUSLEHTI 1/2014

HÄMEENLINNAN UUSIN OMAKUVAKORTTI JA -MERKKI

ITÄLLÄN LEIMASIMISTA SOKAT
IRTI

NUIJAMIES VAIHTUI HÄMEENLINNASSA

YSTÄVÄNPÄIVÄÄ USA:SSA JA
POSTIMERKKIKIELI

Kanta-Hämeen postimerkkikerhot

Hämeenlinnan Postimerkkikerho ry

Kokoukset ovat parittomien viikkojen tiistait, Luther-talolla, Lukiokatu 1, Hämeenlinna. Ovet avataan noin kello 17 vaihtoa ja kahvia varten. Huutokauppakohteiden kierrättäminen klo 17.30 alkaen. Varsinainen kokous alkaa klo 18:

Kevätkausi 2014 11.2., 25.2., 11.3., 25.3., 8.4., 22.4., 6.5. ja 20.5.

Forssan Filatelistikerho ry

Kokoukset kerhon kerhuhuoneella Lehmuskatu 1, Forssa, keskiviikkoisin kello 18–21.

Kevätkausi 2014 12.2, 26.2, 12.3, 26.3, 9.4, 23.4, 7.5, 21.5.

Kesäkokous to 5.6. Kansalaisopiston mökki, Opistontie 4 Tammela

Syyskausi 2014 13.8., 27.8., 10.9., 24.9., 8.10., 22.10., 5.11. ja 19.11.

Joulukokous 2014 3.12.

Hyvinkään Postimerkkikerho ry

Kokoukset joka toinen keskiviikko kello 18.30, ovet avataan kello 17.30 kahvin ja merkkien vaihdon ja myynnin merkeissä. Kerhoiltojen ohjelma löytyy kerhon internet-sivuilta. Paikka Kaupungintalon kellari vanhalla villatehtaalla Kankurinkatu 6, sisäänkäynti kaupungintalon portaiden oikealla puolella olevasta portaikosta.

Kevätkausi 2014 5.2., 19.2., 5.3., 19.3., 2.4., 16.4., 30.4., 14.5. ja kevätkauden päättäjäiset 28.5.

Janakkalan Postimerkkikerho ry

Kokoukset ovat parittomien viikkojen torstait, ennen kokousta kahvi ja vaihto, ovet avataan noin kello 17. Rastilan kokoukset alkavat klo 18.

Kevätkausi 2014 Turengin TB-kahvio 13.2., 27.2., 13.3., 27.3. ja Rastilan kylätuvalla 10.4., 24.4., 8.5. ja 22.5.

Riihimäen Postimerkkeilijät ry

Kokoukset ovat parillisten viikkojen tiistait kello 18, varsinainen kokous alkaa kello 18.30, kokouspaikka kerhon kokoustila, Paloheimonkatu 30, Riihimäki (käynti talon takapihan las-taussillalta).

Kevätkausi 2014 18.2., 4.3., 18.3., 1.4., 15.4., 29.4., 13.5. ja 27.5.

Toijalan Postimerkkeilijät ry

Kerhokokoukset 2014 tammi–toukokuun sekä syys–joulukuun ensimmäisenä arkimaanantaina kello 18 Senioritalon tuvassa osoitteessa Kirkkotori 6, Toijalan torin varrella. Puheenjohtaja Pauli Ihamäki puh. 040 357 2225 tai sähköposti pauli.j.ihamaki@gmail.com

Valkeakosken Filatelistit ry

Kevätkausi 2014 parillisten viikkojen torstait 6.2., 20.2., 6.3., 20.3. ja 4.4. klo 18 alkaen. Paikka Ulvajankadun kerhomaja, Kerhomajankatu 1, Valkeakoski, jokaisessa kokouksessa esitelmä filateelisesta aiheesta.

Tavastforum-lehti postitetaan näiden kerhojen jäsenille jäsenetuna neljä kertaa vuodessa.

Kannen kuvissa

Anssi Forsblom esittelee kokoelmaansa Joensuu postikortein ennen vuotta 1950 Riihimäen kerhon 65-vuotisnäyttelyssä sekä Hämeenlinnan kerhon puheenjohtajavt Olli Aalto ja Ahti Paavola ”nuijanvaihdossa”.

Vieläkö näitä – postimaksukoneleimoja – kerätään? Missään niitä ei tunnu näkyvän.

Hyvät postimerkkeilyn ystävät

Hyvät postimerkkeilyn ystävät. Kun seitsemän vuotta sitten asetuin Hämeenlinnan Postimerkkikerhon keulakuvaksi, minua jännitti tehtävän suuruus ja edeltäjien luomat paineet todella paljon. Hyvät kerholaiset, teidän antama tuki ja myötäeläminen on kuitenkin helpottanut saamaani tehtävää valtavasti. Me kaikki yhdessä muodostamme yhteisön, jossa vallitsee hyvä henki ja innostunut ilmapiiri. Ne luovat meille puitteet joiden avulla on kerhollamme valoisa tulevaisuus.

Kaksi asiaa on erityisesti jäänyt mieleen näiden seitsemän vuoden aikana. Alueemme seitsemän kerhon yhteinen voimainponnistus, Tavastforum tiedotuslehti, on suuri askel harrastuksemme näkyvissä pitämiseksi. Nyt kun se on saavuttanut vakiintuneen asemansa, älkäämme jättäkö toimituskuntaa yksin. Tavastforum on meidän kaikkien yhteinen lehti.

Toinen tärkeä saavutuksemme on kerhon historiallisen materiaalin siirtäminen turvaan Hämeenlinnan Maakunta-arkistoon. Siellä on nyt menneitten sukupolvien tekemiset ja ajatukset meidän kaikkien ulottuvilla.

Yksi tehtävä on vielä kesken. Pidän erittäin tärkeänä, että Hämeenlinnan Postimerkkikerhon historia saataisiin vielä kirjan kansien väliin. Työn valmistelu on jo aloitettu. Toivottavasti muutaman vuoden kuluttua näemme työn tulokset valmiina kirjana.

Luottavaisin ja hyvillä mielin jätän kerhon puheenjohtajan tehtävät Olli Aallon haltuun.

Kannattaa kuulua Hämeenlinnan Postimerkkikerhoon.

Ahti Paavola

Terve,

On hienoa kuulua Hämeenlinnan postimerkkikerhoon. Hämeenlinnan postimerkkikerhon historia kirjana on mahtava ajatus, jota tukee varmasti jokainen kerholainen. Uutena puheenjohtajana tuen mielelläni hanketta ja toivon kirjan tulevan luettavaksi lähitulevaisuudessa. Paljon voimia toimikunnalle.

Hämeen alueen postimerkkikerhot järjestävät juhluvuonna 2017 Tavastex-näyttelyn. Sen valmistelu vaatii paljon yhteistyötä, mikä kerhoissamme onnistuu. Toivon ja uskon juhlanäyttelyn toteutuvan hyvin.

Tavastforumin lukijoille toivon mieleenpainuvaa ja kiinnostavaa luettavaa jatkossakin. Toimitukselle ja lehden tekoon osallistujille paljon kiitoksia ja voimia tulevien lehtien luomiseen.

Ahti Paavolaa kiitän hienosta puheenjohtajakaudesta. Mainitsemastasi jännityksestä en itse ole nähnyt vilaustakaan. Vakaa ja rauhallinen olemuksesi on osaltaan luonut kerhoiltoihin lämpimän ilmapiirin, joka varmasti on yksi kerhomme arvokkaimmista asioista. Harvoin olen tavannut yhtä pätevää miestä paikallaan.

Kyllä tämä puheenjohtajuus minuakin aika paljon jännittää. Nyt, jos koskaan, kannattaa liittyä Hämeenlinnan postimerkkikerhoon.

Olli Aallto

TAVASTFORUM NUMERO 1/2014, KOLMAS VUOSIKERTA. ILMESTYY 4 KERTAA VUODESSA
JULKAISIJAT: Hämeenlinnan Postimerkkikerho, Forssan Filatelistikerho, Hyvinkään Postimerkkikerho, Janakkalan Postimerkkikerho, Riihimäen Postimerkkeilijät, Toijalan Postimerkkeilijät ja Valkeakosken Filatelistit. Tavastforum-lehti postitetaan julkaisijakerhojen jäsenille jäsenetuna.

Toimituskunta

Timo Lilja timo.lilja@pp.inet.fi päätoimittaja
Heikki Heino, puh. 040 779 8416
Pauli Ihamäki, pauli.j.ihamaki@gmail.com
Tuomo Riekkinen, tuomo.riekkinen@pp.inet.fi
Reijo Myller, reijo.myller@suomi24.fi
Matti Parkkonen, matti.parkkonen@pp2.inet.fi
Lauri Poropudas, lauri.poropudas@pp.inet.fi
Olli Saarinen, ollisaarinen@elisanet.fi
Seppo Tossavainen, seppo.tossavainen@armas.fi
Asko Tyvelä, tyvela@kolumbus.fi

Aineistopäivät 2/2014 aineisto viimeistään 3.4.2014;
3/2014 -> 20.8.2014; 4/2014 -> 8.11.2014.

Painopaikka

Hämeenlinnan Offset-Kolmio Paino Oy

Taitto

Lauri Poropudas

Osoitteenmuutokset:

Antreantie 50,13600 Hämeenlinna.

Toimituksella on oikeus toimittaa ja muuttaa kaikkea sille jätettyä aineistoa.

ISSN-L 2242-7759 ISSN 2242-7759

Ilmoitushinnat: takakansi 200 €; sisäkannet 1/1 sivu 160 €, ½ sivua 90 €; muut 1/1 sivu 120 €, ½ sivua 60 €

Olli Aalto on Hämeenlinnan kerhon uusi puheenjohtaja

Hämeenlinnan Postimerkkikerho sai vuodenvaihteessa Olli Aalosta uuden puheenjohtajan. Varsinaisesti edeltäjänsä Ahti Paavola luovutti puheenjohtajan nuijan hänelle kerhon kokouksessa 14.1.2014.

Olli on kerhomme nuorimpia jäseniä, vasta 43-vuotias. Voisiko tästä ennustaa, että hänen urastaan kerhon johtotehtävissä tulee pitkä? Arveluun on toinenkin syy, sillä edellinen arkkitehti kerhomme johdossa – Olavi Sahlberg – veti kerhoa vuosikymmeniä puheenjohtajana ja hallituksen jäsenenä.

Aalto on siis ammatiltaan Tampereelta valmistunut arkkitehti, mutta sitä ennen hän opiskeli Lahden muotoiluinstituutissa sisustussuunnittelijaksi. Hän siis tuntee myös naapurikerhojen kotipaikat, ja Tampereen puheenjohtaja Kari Salonen on tuttu korkeakouluajoilta.

Olli Aalto on kotoisin Hämeenlinnasta: aivan ensivuodet kuluivat Sairiossa ja Ojoisilla, sittemmin 8-vuotiaasta lähtien Parolassa. Nykyisin hän asuu Poltinaholla yhdessä vaimonsa ja tyttärensä kanssa sinne vasta omin käsin rakentamassaan omakotitalossa.

Arkkitehdin töitä Ollilla on ollut vähänlaisesti, sillä laman aikana ei juuri rakenneta, ja pienet toimistot tahtovat jäädä isojen jalkoihin parempinakin aikoina. Niinpä Olli on ollut mm. kuvaamataidon opettajana ja tehnyt pienoismalleja, muun muassa kolme Olkiluodon ydinvoimalasta: siis tilattuna ammattityönä, ei leikkimielessä.

Urheilua ja postimerkkejä

Olli Aalto on innokas urheilija, hänen lajejaan on mm. lenkkeily, hiihto ja pyöräily. Hänen pyöräilyhistoriaansa kuuluu esimerkiksi ”Ranskan ympäriajo”: neljän viikon reissu kaverin kanssa Tour de France -kilpailun reit-

Arkkitehti Olli Aalto on Hämeenlinnan Postimerkkikerhon uusi puheenjohtaja. TL

tiä seurailleen, kilometrejä sille kertyi noin 3000.

Postimerkkeilyn hän aloitti jo lapsena, mutta sitten se jäi, niin kuin useimmille käy nuoruudessa. Hänellä on vielä tallella lapsuuden aikainen kansio, jota alkoi täyttää kun hän

uudestaan innostui merkeistä. Uusi alku alkoi kirpputoreilta, mistä hän hankki täytettä kansioonsa. Sieltä hänen ohjattiin Hämeenlinnan Postimerkkikerhoon, josta saisi merkkejä huutokaupasta paljon halvemmalla. Toki hän oli jo aiemmin tutustunut kerhönäyttelyihimme.

Suomesta Ollilla on peruskokoelma. Lisäksi hän kerää Saksaa, joka alkoi myös jo lapsena, Sveitsiä ja Ranskaa, ilmeisesti muitakin maita. Merkit hän tallettaa leimaamattomina ja leimattuina, lähetyksilläkin, ja toki myös kaikki erikoisuudet kiinnostavat. Hän laittaa myös talteen urheilu- ja erityisesti pyöräily-aiheisia merkkejä.

Kerhon puheenjohtajuuden hän sanoo sopivan tällä hetkellä aika hyvin hänen elämäänsä puolitoista vuotta kestäneen omakotiprojektinsa jälkeen. Ollin mielestä puheenjohtajuus on hänelle ennen kokematon tilanne ja mielenkiintoinen haaste.

Toivotamme Ollille onnea ”veturinamme”!

Puheenjohtajan tehtävät jättänyt Ahti Paavola luovutti puheenjohtajan nuijan Ollille vuoden 2014 ensimmäisessä kerhokokouksessa 14.1. Iloksemme Ahti kuitenkin jatkaa vielä monissa kerhon tehtävissä. TL

Elämyksellinen Postimuseo avautuu Vapriikissa syyskuun alussa

Uusi Postimuseo avaa ovensa Vapriikissa Suomen postitoiminnan perustamispäivänä 6.9. Ensimmäinen näyttely on postin ja viestien välityksen pitkää yli 370-vuotista taivalta esittelevä ”Viestinviejtät”. Seuraavan viikon maanantaina 8.9. avautuu vuorostaan ensimmäinen teemanäyttely ”Salaisuuksin suljettu – kirjeiden Tom of Finland”. Näyttelyiden lisäksi luvassa on monipuolista oheisohjelmaa.

Viestinviejtät-näyttely tarjoaa elämyksiä ja tietoa. Näyttely kertoo ihmisen kokoisia tarinoita viestinvälityksen historiasta, lähihistoriaa ja nykypäivää unohtamatta. Keskiössä ovat viestin merkitys, postin kuljetuksen kehitys ja postissa tehdyn työn muutokset eri aikoina.

Museokävijä tutustuu tarinoiden avulla muiden muassa 1600-luvun postitalonpojan tehtäviin, pääsee myrskyväälle Ahvenanmerelle, kurkistelee 1700-luvun postimestarin konttoriin, tutustuu taitelijoiden kirjeenvaihtoon tai kuuntelee sota-ajan koskettavia kirjeitä. Lähimenneisyys tarjoaa nostalgisia muistoja 1970-90-lukujen ilmiöistä.

Tietopohjaisissa osuuksissa näyttely avaa uusia näkökulmia suomalaisen liikenteen ja logistiikan pitkiin kehityslinjoihin. Kävijä voi myös jättää näkemyksensä postin nykypäivän ja tulevaisuuden haasteisiin.

Vapriikissa on esillä Postimuseon teemanäyttely *Kuin silloin ennen – lasten elämää* Rudolf Koivun kuvittamana 25.4.2014 alkaen. Näyttely

kertoo lasten elämästä Suomessa 1900-luvun alkupuoliskolla. Esillä on taiteilija Rudolf Koivun alkupe räisiä töitä, postikortteja, aikakauden esineistöä sekä filmi Rudolf Koivun elämästä. Näyttelyn teemat herättävät muistoja ja virittävät isovanhemmat, lapset ja lastenlapset keskusteluun. Näyttely on esillä Vapriikissa vuoden 2014 loppuun saakka.

Lapsia postipaketissa?

Netissä tuli vastaan tieto, että Yhdysvalloissa olisi ollut mahdollista vuonna 1913 lähettää myös lapsia postin välityksellä. Postimerkit liitettiin lapsen vaatteisiin. Lapset matkasivat määränpähän junissa postiljoonin kanssa – vai postiljoonivaunussa?

Erään lehtitiedon mukaan vanhemmille maksoi 53 senttiä heidän tyttärensä lähettäminen isovanhempien luokse.

Mitä luulette, voisiko tieto pitää paikkansa – netissä, kuten muutenkin, liikkuu aika lailla kaikenlaista urbaanilegendaa? Onko tästä todellista havaintoa?

Riihimäen Postimerkkeilijäin 65-vuotisnäyttely

Riihimäellä vietettiin marras-joulukuun vaihteessa 2013 Riihimäen Postimerkkeilijöiden 65-vuotisjuhlaa näyttelyn merkeissä. Varsinainen juhlatilaisuus oli ravintola Graniitilla perjantaina 29.11.2013.

Kerhon syntysanat lausuttiin tammiukuussa 1948 Riihimäen Seurahuoneen kabinetissa, jolloin mukana oli 17 postimerkkeilyn harrastajaa.

Onnitteluja ja kiitoksia

Tervetuliaismaljojen ja ruokailun jälkeen lähiseudun kerhojen lähetystöt esittivät onnittelut 65-vuotiaalle Riihimäen kerholle, samoin Mika Niininen Tampereelta esitti onnittelut kerholle ja samalla piti pienen puhuttelun.

Kerhon pitkäaikaisen yhteistyökumppanin Riihimäen Messujen terveiset ja onnittelun toivat toimitusjohtaja Pirjo Vilpponen ja messupäällikkö Ninni Pulli.

Filatelistiiliiton puheenjohtaja Ari Muhonen toi liiton terveiset ja puhui liiton toiminnasta ja tulevaisuudesta. Hän toi myös mukanaan ja jakoi ansioituneille kerhon jäsenille juhlas-

Kerhomitalistit vasemmalta; Gösta Salonen, Reijo Myller, Esko Tapaila ja Ilkka Laitinen. Kuva H. Moisio.

sa jaettavat Pro Filatelia mitalit. Isolla hopealla palkittiin Esa Aaltonen ja Markku Koivuniemi, hopeoidulla pronssilla Mika Kinnari, Kari Lindholm, Risto Nokireki ja Jarmo Palkia sekä pronssisella mitalilla Heikki

Moisio, Jari Paukkola ja Sebastian Vilja.

Riihimäen kerhon puheenjohtaja Kari Lindholm jakoi puolestaan kerhomitalit seuraaville kerholaisille: hopeoitu pronssi Esko Tapailalle ja

Pro Philatelian saajat vasemmalta; Esa Aaltonen, Markku Koivuniemi, Kari Lindholm, liiton pj. Ari Muhonen, Sebastian Vilja, Jari Paukkola, Heikki Moisio ja Mika Kinnari. Kuvasta puuttuvat Risto Nokireki ja Jarmo Palkia. Kuva H. Moisio.

*Mika Kinnari saa Pro Philatelia -mitalin ja onnitte-
lut liiton puheenjohtaja Ari Muhoselta. Keskellä Kari
Lindholm. Kuva H. Moisio.*

Tuomo Oinonen myyntipöytänsä takana.

Reijo Myllerille ja pronssi Gösta Salo-
selle ja Ilkka Laitiselle.

Riihimäen kerhon edellinen vuo-
den filatelisti Anssi Forsblom valitsi
kerhon uudeksi vuoden Filatelistiksi
Veikko Itkosen ja luovutti pokaalin
ja kuohujuomapullon Veikolle: tämä
laittoi pokaalin kuohujuomalla täy-
tettynä kiertämään.

Loppuilta kului vapaan keskustelun
ja muutaman juhlamaljan merkeissä,
ja lopuksi kotiin, toiset tosin jatko-
jen kautta – mutta aamulla oli tultava
skarppina näyttelyyn.

Reijo Myller Oppaana Sebastian Vilja, kasvot näkyvät.

*Kuvassa osa H. Moisioin kokoelmasta
Rajantakaiset kirkkomme. Kuva H. Moisio.*

*Jarkko Leppänen tutustumassa tuomarointi-
mielessä M. Koivuniemen
Mouhijärven postihistoriaan.*

Taas tavattiin torpalla – tapahtumasta ja huutokaupasta

Torpalla tavataan -tapahtuma onnistui tänäkin vuonna erinomaisesti – perinteisestä kovasta pakkasesta huolimatta.

Kerholaisia oli läsnä runsaasti monissa tehtävissä. Paikalla kävi arviolta 300 henkilöä, muun muassa puoli bussillista länsirannikon keräilijöitä.

Myyjät lienevät myös tyytyväisiä, ainakaan valituksia ei ole kuulunut. Erikoisen hyvin sujui kahvion myynti. Hämeenlinnan kerhon omien tuotteiden ja laatikkomyynti tuotti myös erinomaisesti. Tulos oli lähes 500 euroa.

Huutokauppa

Huutokaupassa oli kaikkiaan 307 kohdetta. Näistä myytiin 183 kpl eli 60 prosenttia, kun otetaan jälkimyynti huomioon. Myyntiprosentti oli jonkin verran parempi kuin vuonna 2013, mutta rahallisesti pienempi.

Erilaiset erät ja pikkukokoelmat myivät paremmin kuin ”tavalliset” yksittäiskohteet. Näin oli myös postikorttien kohdalla. Sen sijaan kirjojen ja muiden keräilykohteiden kysyntä jäi heikoksi. Kokonaisymyynti oli noin 2.400 euroa. Kohteiden keskihinta oli 13 euroa.

Kallein yksittäinen kohde oli korttierä, jossa oli myös postilähetyksiä, tulitikkuetikettejä jne. Tämä kohosi 10 euron lähtöhinnasta 110 euroon. Se myytiin salissa käydyssä kilpailun jälkeen. Toiseksi korkein hinta maksettiin leijonamalli 1954 10 markan vihreästä FDC-kuoresta: 65 euroa.

Paikalla oli yli 30 huutajaa. Kirjallisia tarjouksia jätti parikymmentä ostajaa: noin 30 % kohteista myytiinkin näiden perusteella. Myytäviä kohteita oli jättänyt 28 henkilöä.

Ohessa muutama kuva myyntipöytien ääreltä ja huutokaupasta, kuvat Reijo Myller, Timo Lilja ja Lauri Poropudas.

*Huutokaupan meklaripöydän takana Olli Aalto, Raija Takamäki ja varsinainen meklari Reijo Siltanen. Oikealla odotel-
laan huutokaupan alkamista, etuallal Gösta Salonen ja Ahti Paavola, takana seisomassa Reijo Myller.*

Hämeenlinnan ja Janakkalan joulukokous Tulinummissa

Hämeenlinnan ja Janakkalan Postimerkkikerhojen joulukokous pidettiin 14.12.2013 Rengon Pitopalvelun juhlatilassa Tulinummissa. Jouluateriaalla oli läsnä 50 henkilöä.

Iso osa juhlijoista tuli tilausajolla Janakkalan ja Hämeenlinnan kautta: matka taitettiin vanhaa Härkätietä, jonka historiasta tarinoi tuttuun tapaan Seppo Saarinen

Juhla alkoi Hämeenlinnan Postimerkkikerhon puheenjohtajan Ahti Paavolan ja Janakkalan Postimerkkikerhon puheenjohtajan Esko Tapailan tervetulosanoilla.

Tämän jälkeen Ahti Paavola muisti sanoin ja lahjalla pitkään Hämeenlinnan kerhon sihteerinä toiminutta ja nyt johtokunnan jättävää Seppo Saarista. Seuraavana puheenjohtaja onnitteli 26.12.2013 kuusikymmentä vuotta täyttävää Lauri Poropudasta ja ojensi hänelle lahjan.

Vuorossa oli kunniajäsen Lasse Nortesuon sanat Hämeenlinnan kerhon johtokunnan puheenjohtajan tehtävät jättävälle Ahti Paavolalle. Samalla Lasse ojensi Ahdille muistolahjan.

Tämän jälkeen Rengon Pitopalvelun työntekijät esittelivät noutopöydän antimet. Pöytäkunnittain käytiin noutamassa maistuvia pöydän herkkuja,

Lasse Nortesus kiitti eroavaa puheenjohtaja Ahti Paavolaa tämän töstä kerhon hyväksi ja ojensi tälle muistolahjan.

joista savustetut muikut näyttivät maistuvan erityisen hyvin kaikille.

Ruokailun päätyttyä Rauha Paavola ja Kalle Pispala alkoivat kiertää pöydästä pöytään myyden arpoja. Kalle Pispala oli hankkinut suuren määrän voittoja arpajaisiin. Kaikkien arpojen (400 kpl) tultua myydyksi aloitettiin arvonta. Kallen apuna arvonnassa olivat Olli Aalto, Timo Lilja ja Kari Kontiokoski.

Arvannon jälkeen Pitopalvelun

henkilöt kattoivat kahvipöydän, jossa kahvin ja teen lisäksi tarjolla oli maukasta juustokakkua.

Joulukokouksen lopussa Lasse Nortesus kiitti vielä järjestäjiä ja Pitopalvelun henkilökuntaa maittavasta aterian.

Yhteislaulu ”Maa on niin kaunis” päätti joulukokouksen.

Ylösmerkitsi

Kari Kontiokoski

Ystävänäpäivä ja USA:n merkit

Tettävästi ystävänäpäivä on saanut alkunsa antiikin Rooman Lupercalia-juhlasta, jota vietettiin 15. helmikuuta. Juhlan kohteena oli Juno, roomalaista naisten ja avioliiton jumalatar ja toisena kohteena oli luonnon jumala Pani. Tuohon aikaan nuoret miehet osallistuivat uhrilahjojen antamiseen ja muihin riihteihin. Näiden uskottiin lisäävän hedelmällisyyttä.

Kristillisyyden lisääntyessä kyseiset tavat yritettiin saada loppumaan. Osa perinnäistavoista siirtyi edellisenä päivänä vietettyyn pyhän Valentinuksen päivään. Pyhimykseksi on tarjottu kahta herraa, roomalaista pappia ja Ternin piispaa. Aikakirjoista ei selviä se, kumpaa tarkoitettiin. Kuitenkin päivä omistettiin Valentinukselle vuonna 350 ja mm. kalentereissa ko. päivä on edelleenkin Valentinin nimi-päivä.

Romanttiseen rakkauteen liittyvät tavat ja uskomukset vakiintuivat Englannissa ja Ranskassa jo 1300-luvulla. Englannissa Valentinuksen päiväästä tuli virallinen juhlapäivä vuonna 1537.

Kun Euroopassa oli jo lähes unohdettu koko päivä, siirtyi 1800-luvun alussa Valentinuksen perinne Atlantin yli Yhdysvaltoihin. Siellä siitä kasvoi nopeasti suuri kansanjuhla kortteineen ja lahjoineen.

Postimerkkien maailmaan Valen-

Postimerkkeilyyn Valentinin päivän vietto tuli vuonna 1973, jolloin julkaistiin USA:n ensimmäinen ystävänäpäivän merkki.

tinin päivän vietto tuli vasta vuonna 1973, jolloin julkaistiin USA:n ensimmäinen ystävänäpäivän merkki. Siitä asti merkissä on ollut teksti LOVE, joka viittaa siis enemmänkin historian perinteisiin kuin pelkkään ystävyteen, jota mm. Suomessa päivällä tarkoitetaan.

USA:n seuraava ystävänäpäivän merkki julkaistiin vasta yhdeksän vuoden kuluttua, vuonna 1982. Ohessa tämä merkki kauniilla "Colorano Silk Cashet"-kuorella.

Siitä eteenpäin USA:ssa ystävänäpäivämerkkejä on julkaistu lähes joka vuosi, erilaisine aiheineen.

Merkit ovat suurten painosten vuoksi edullisia kerättäviä.

Vuosina 1995-96 Raffaelin Siktusen kappeliin tekemä Madonna pääsi mukaan lukuisiin merkkeihin.

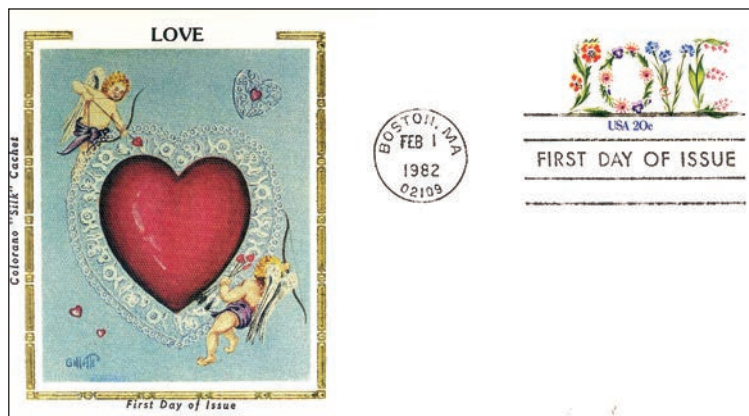
Muulla maailmassa merkkejä alkoi

Vuosina 1995-96 Raffaelin Siktusen kappeliin tekemä Madonna pääsi mukaan lukuisiin merkkeihin

Yllä ja viereisellä sivulla esimerkkejä yhdysvaltalaisista Ystävänäpäivän merkeistä.

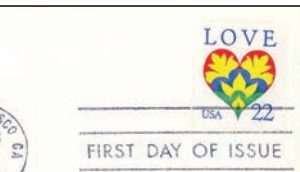

Seuraava ystävänäpäivän merkki julkaistiin vasta vuonna 1982. Ohessa tämä merkki kauniilla "Colorano Silk Cashet"-kuorella.

tietääkseni ilmestyä vasta 1990-luvun alussa. Suomen ensimmäinen ystävänäpäivän merkki julkaistiin vuonna 1993 yhteisjulkaisuna Viron kanssa.

Ystävänäpäivän vietto alkoi meillä kuitenkin jo 1980-luvulla. Tuolloin mm. Punainen Risti alkoi julkais-ta aiheeseen liittyviä postikortteja ja näitten lähettamisestä on postille muodostunut vuoden toinen ruuhka. Joulukorttien postitus muodostaa tietty sen suurimman ruuhkan.

Tuomo Riekinen

USA:ssa ensipäivänkuorien sivukuvat on usein panettu silkille.

Postimerkkikieli

Postimerkkitulkki, tai kuten korthilla se on kirjoitettu postimerkki tulkki, oli erityinen apuväline postimerkkien käyttäjille. Ulkomailla 1800-luvulla alkanut erikoinen – ilmeisen romanttissävyyinen – viestitysjärjestelmä tuli Suomeen 1900-luvun alussa.

Monissa maissa ystävät ja rakastavaiset lähettivät toisilleen postia, jonka merkkikielenä oli postimerkin sijoitus määrättyyn asentoon ja määrätyle paikalle kirjukuorelle tai postikortille postimerkkitulkin mukaisesti. Kyseessä oli eräänlainen salakieli.

Tämä säännöistä poikkeava postimerkin kiinnittäminen poikkeavasti oli vielä silloin mahdollista. Asiassa auttoi postilaitosten joustot ja ennen kaikkea merkkien yksilöllinen mitätöiminen käsileimauksella.

Postikorteilla julkaistiin useita erilaisia postimerkkitulkkeja, joissa käytettiin mm. eri postimerkkimalleja. Suomessa oli käytössä mm. suomen- ja ruotsinkielisiä kortteja. Ohessa muutamia malleja Suomesta, Ruotsista, Saksasta, Venäjältä ja Virossa.

Postimerkkikieli on ollut käytössä myös Virossa. Postileima on 20.XII 29.

Ohessa muutamia kuvia kyseisistä korteista ja aiheeseen liittyvästä näyt-

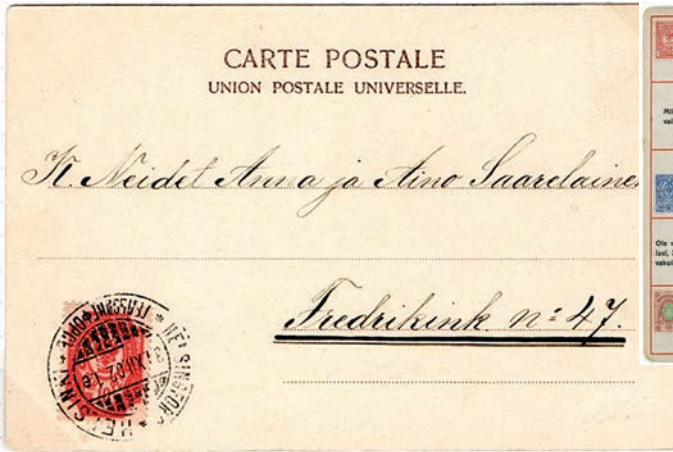

Postimerkkikielissä oli kysymys paitsi merkin asennosta myös sen sijainnista kuorella tai kortilla. Yllä kulkenut kortti, jossa on ilmeisesti käytetty hyväksi tätä sanatonta viestintää. Vieressä on tulkki, osaatko tulkitä?

telystä Liechtensteinista, kuvia on vieä seuraavallakin sivulla.

Matti Parkkonen

Entäs tämä, mitä siinä vietetään pelkällä postimerkillä?

Yllänä kaksi ruotsalaista, ylävasemalla venäläinen ja yläoikealla virolainen sekä oikealla saksalainen postimerkkitulkki.

Liechtensteinissä olleessa näyttelyssä näitä kortteja oli esillä enemmänkin, se on siis ollut omana aikanaan melko suosittua.

Tulevia tapahtumia

HELMIKUU 2014

PORVOO Porvoon Keräilijöiden keräilytapahtuma sunnuntaina 23.2.2014 klo 10-15 Ruotsalainen seurakuntakeskus Runebeginkatu 24 Porvoo

MAALISKUU 2014

RIIHIMÄKI: Keräilytapahtuma Riihimäen kerhotalolla sunnuntaina 16.3.2014 klo 10-15, Torikatu 3, Riihimäki, pöytävaraukset Reijo Myller 0407217709, reijo.myller@suomi24.fi.

HUHTIKUU 2014

JYVÄSKYLÄ Jyväskylän Antiikki & keräilymessut 5.–6.4.2014 Jyväskylä Paviljonki, Uno Savolankatu 6. Avoimena la 10–17 ja su 10–16, liput 10 €. Järjestäjä ja lisätiedot Mediapro Messut: 050 3288835, 0500 660948

TURKU: Kansallinen postimerkinäyttely ABOEX 2014 pidetään 11.–13.4.2014, Logomo, Köydenpunojankatu 14, 20100 Turku,

FORSSA: Kevään vaihtopäivä 19.4. Järjestöjentalo.

Hämeenlinnan Laatumessut

Hämeenlinnassa järjestettiin ensimmäiset antiikkimessut jo vuonna 1986 ja ne olivat ensimmäiset valtakunnalliset antiikkimessut koko Suomessa. Ensimmäisten messujen järjestäjänä oli kaupungin elinkeino- ja pitopaikkana oli Raatihuone ja Palokunnantalo sekä niiden välinen piha-alue. Seuraavat messut pidettiin Lyseolla, jonka jälkeen messut siirtyivät useaksi vuodeksi Hämeenkaareen.

Hämeen Messut Oy järjesti keväisin antiikkimessuja paikkakunnalla vuoteen 2005 saakka, ensin Hämeenkaareen, välillä myös Hämeen vanhassa linnassa sekä Palokunnantalolla ja viimeiset vuodet taas Hämeenkaareen.

Hämeenlinnan Laatumessut perustettiin vuonna 1998 järjestämään vastaavaa messutapahtumaa Hämeenlinnassa syksyisin ja vuodesta 2006 lähtien sekä kevään että syksyn messujen järjestelyvastuu siirtyi Laatumessuille. Välillä jo kevään messut 2004 järjestettiin Laatumessujen toimesta messuyhtiöiden yhteistyösopimuksen perusteella.

Hämeenlinnan Laatumessut on järjestänyt syksystä 1998 lähtien yhteensä 93 messutapahtumaa. Aikaisemmin messuja oli Laatumessujen ohjelmassa jopa 8–9 tapahtumaa vuodessa, kuluvana vuonna on tarkoitus järjestää kaksi tapahtumaa Hämeenlinnassa

Hämeenkaareen, kaksi Helsingissä Kaapelitehtaalla ja mahdollisesti syksyllä 1–2 uutta tapahtumaa muilla paikkakunnilla.

Tulevaisuus ja yhteistyö

Tämän vuoden ensimmäinen Hämeenkaaren tapahtuma on huhtikuussa pääsiäisen jälkeisenä viikonloppuna, 26.4.–27.4.2014 ja toinen elokuun lopussa 23.8.–24.8.2014. Hämeenkaari poistuu tapahtumakäytöstä tämän hetken tiedon mukaan loppuvuodesta 2014 ja messut siirtyvät uuteen järjestämispaikkaan vuoden 2015 aikana. Jos Verkatehtaalle suunniteltu paviljonkirakennus toteutuu muutamana vuoden päästä, niin se tarjoaa erinomaisen järjestämispaikan myös

Forssalaisten pöytä viime syksyn messulta, etualalla Olli Saarinen.

tämäntyyppisille tapahtumille.

Laatumessut on harjoittanut koko toimintansa ajan kiinteää yhteistyötä sekä järjestämispaikkakuntien että valtakunnallisten alan yhdistysten kanssa. Varsinkin postimerkki- ja numismaattiset yhdistykset ovat olleet useilla paikkakunnilla mukana yhdistyspaikoilla Laatumessujen tapahtumissa. Hämeenlinnan Postimerkki-kerho on ollut ehkä messujärjestäjän aktiivisin yhteistyökumppani jo vuodesta 2004 lähtien ja ollut mukana kaikilla Laatumessujen Hämeenlinnassa järjestämällä messuilla ja markkinoilla.

Vanajanlinna, rakennettu metsästyslinnaksi

Vanaja, Harviala, Katumajärvi, Kappola, Mäskälä, Käikälä ja Äikäälä, kaikki tuttuja nimiä Vanajanlinnan tietämillä.

Nykyisen Vanajanlinnan paikalla on ollut Vanajankartano, Wanögård. Linnan toisen kerroksen parvekkeelta näkyy vuorelle, jolla on sijainnut Mantereenlinna, vanha pakolinna. Tällä alueella on asuttu jo kauan, vaikka kivikautiset löydökset ovatkin niukat – kivistä kiviriveitä, taltta ja verkonpaino. Ne keskittyvät lähinnä Katumajärven pohjoispäähän. Jääkauden jälkeen maa kohoaa edelleen, ja ainakin osa esihistoriallisista asuinpaikoista esineineen on jäänyt rantavesien alle.

Ajalta noin 600–1100 on Vanajasta runsaasti kalmisto- ja irtolöytöjä, muun muassa koruja, aseita ja saviastioita.

Vanajanlinnan kantatilan Äikäälän historia ulottuu varhaiselle keskiajal-

le asti. Historiankirjoissa mainitaan Äikäälän tilan omistajana Olle af Aeykaelum (Äikäälän Olle) vuodelta 1374. Hänen jälkeensä kauniilla paikalla sijaitsevalla kartanolla on ollut useita omistajia ja värikäs historia hämäläisenä rälssi- ja vuokratilana.

Äikäälän tilan myi lääketieteen ja kirurgia tohtori Carl Wilhelm Rosenlewille vuonna 1918 teologian professori Sten Edward Stenij, jonka tytär Naemi Gunilla Stenij on kertonut myynnistä seuraavaa: ”Kevään kapina toi vaikeuksia. Punakaartilaiset veivät talosta heinät, niin että karjasta neljä poikivaa tai poikinutta oli eläinlääkärin lopetettava, koska olivat niin heikossa kunnossa, etteivät jaksaneet nousta jaloilleen. Heinien mukana veivät punaiset myös talon maitokannut, jotka olivat kalliita.”

Äikäälän myynti tapahtui syksyllä 1918. C.W. Rosenlew halusi ostaa tilan rakentaakseen tavallista hienom-

man linnan huomenlahjaksi uudelle puolisolleen Märtha von Knorringille. Myöhemmin hän osti määrääalan Kidun tilasta (1922) ja Kappolan tilan (1927). Siten kartanon pinta-alaksi muodostui 501 hehtaaria, sillä 500 hehtaaria oli edellytys vapaalle hirvenmetsästykselle.

Rosenlew halusi rakentaa luonnonkauniille paikalle metsästyslinnan, jonne hän voisi kutsua seura- ja liikelämän sekä politiikan johtohenkilöitä. Ympärivuotiseen asumiseen linnaa ei ollut tarkoitettu.

Suunnittelu ja rakentaminen

Arkkitehtitoimisto Gripenberg & Frosterus sai työn tehtäväkseen. Arkkitehtonisen suunnittelutyön teki arkkitehti Frosterus, jonka tunnetuin työ on Stockmannin tavaratalo Helsingissä.

Hän sai Rosenlewiltä vapaat kädet linnan rakentamiseen. Yhden ehdon rakennuttaja kuitenkin antoi: ”Pihassa

Viereisellä sivulla Vanajanlinnan päärakennus ilmasta, yllä kartanon muita rakennuksia, mm. työväen asuntoja.

kasvavaa lehmusta ei saa vahingoittaa.” Tuo puuhan koristaa komeana nykyäänkin Vanajanlinnan sisääntuloportaalia.

Linnassa on havaittavissa barokin ja renessanssin sekä näiden vaatimatomampien pohjoismaisten tyylien muunnoksia. Piirteitä siinä on myös englantilaisesta kartanorakentamisesta. Päälinnan rakentaminen aloitettiin vuonna 1919 ja saatiin valmiiksi vuonna 1924.

Rakentaminen edistyi hitaasti siksi, että työtä tehtiin vain kesäaikaan. Nykyisen tien paikalle vedettiin kapearaiteinen rautatie Harvialan seisakkeelta rakennustarvikkeiden kuljetusta varten.

Helsinkiläisen rakennusliike Kruger & Tollin palkkaamina olivat alan parhaat työntekijät August Mattson työnjohtajana ja hämeenlinnalainen Hilpi Kummila valvojana. Kerrotaan, että työmiehet saivat kolminkertaista palkkaa paikkakunnan palkkatasoon verrattuna. Kun työmiehistä oli pulaa, palkattiin rakennukselle myös vankileireiltä vapautuneita entisiä punakaartilaisia.

Pedantti ja tinkimätön Rosenlew rakennutti Vanajanlinnan parhaista saatavilla olevista materiaaleista. Lattiat ovat pääosiltaan tammea, samoin ikkunanpuutteet. Ikkunalaudat ja vii-

destä takasta neljä on ulkomaista, eri maista tuotettua, turkkilaista ja italia-laista marmoria, viides viinituvassa sijaitseva on suomalaista graniittia.

Janakkalan Leppäkoskelta hankittiin poltetut punaiset seinätiilet ja Santamäestä Leppävaarasta graniitti ja kourutiilet. Tammea saatiin sekä kotimaasta että ulkomailta.

Ruokasalin seinät ovat intialaista mahonkipaneelia. Tukholmasta hankittiin suurin osa ovien ja ikkunoiden heloista. Puutarha-arkkitehti Bengt Schalinin apulaisineen suunnittelemaan puutarhaan tuotiin hiekkakivet Porin saaristosta ja turkkilaisen saunan ja nykyään peitettynä olevan, alimmassa kerroksessa sijaitsevan uima-altaan marmori Ruskealasta Karjalankannakselta.

Rakennuksista

Päärakennuksesta tuli kolmikerroksinen ja lisäksi rakennettiin yli 50-metriset siipirakennukset. Navetta ja talli, nykyisin Ratsula, rakennettiin myöhemmin, samoin työväen asuinrakennukset, jotka sijoitettiin tien suuntaisesti. Ne ovat nykyään sviittejä ja nimetty aatelisarvojen mukaan: Paroni, Markiisi, jossa sijaitsevat saunat A ja B, Lordi, Jaarli ja Herttua. Kartanossa oli myös hyötypuutarha ja kolme kasvihuonetta, joissa kasvatet-

tiin muun muassa viinirypäleitä.

Ensimmäisessä kerroksessa sijaitsevat ruokasali, musiikkisali ja salonki. Toisessa kerroksessa olivat isännän ja emännän makuuhuoneet sekä perheen kunniavieraille, presidenteille Svinhufvud, Mannerheim ja Ryti, sekä johtaja Karl Fazerille tarkoitettut vierashuoneet.

Matala itäsiipi on yksikerroksinen. Siinä sijaitsee nykyäänkin linnan keittiö, mutta palveluskunnan huoneet on sisustettu vierailijoita varten. Sen jatkeeksi rakennettiin autotalli. Osittain kaksikerroksisessa, järven puoleisessa länsisiivessä sijaitsee kirjasto, jossa on talon komein takka Rosenlewin suvun vaakuna yläpuolellaan. Entinen biljardisali, jonka yhteydessä oli sikarivastasto, on nyt pienkokoustilana. Biljardisalin vieressä oli avoin aurinkoterassi, joka aikanaan katettiin ja tehtiin luentosaliksi. Entinen talvipuutarha (vuoteen 1947) on juhlasalina.

Alakerros oli alun perin varastotilaa ja siellä sijaitsi yksi talon neljästä lämpökeskuksesta. Nykyään tilat on kunnostettu asuinhuoneiksi. Puutarhureiden asuinrakennus ja pehtorin toimisto rakennettiin länsisiiven jatkeeksi.

Asuinrakennuksen ja siipirakennusten muodostamassa pihassa on havaittavissa valeperspektiivi. Portilta katsottaessa piha, jonka keskus on aina kasvanut vain ruohoa, näyttää laajemmalta kuin se on. Tämä johtuu siitä, että porttialue on kahdeksan metriä leveämpi kuin itse rakennus. myös talon sisällä länsisiiven galleriakäytävässä on myös valeperspektiivi niin, että käytävällä on askelmia alaspäin ja se kapenee alaspäin ja näyttää pidemmältä kuin se on.

Linnan sisääntuloaulaa koristavat doorilaiset pylväät ja uljas uhkea pääovi on koristeltua tammea. Huoneita oli alun alkaen 80, ja päärakennuksen tilavuudeksi tuli 17.741 m³.

Menestyvä liikemies C.W. Rosenlew vietti vilkasta seuraelämää Vanajanlinnassa. Tosin hän oleskeli siellä neljästä viiteen kertaa vuodessa

yhdestä kahteen viikkoa kerrallaan. Palveluskunta oli aina paikalla. Isäntä huolehti hyvin alaisistaan.

Kartanon 501 hehtaarin pinta-alasta oli peltoa 124 hehtaaria. Tietävästi ei Rosenlewin puoliso Magda-rouva koskaan viihtynyt hyvin kartanossa, vaikka hän saattoikin siellä omistautua mieliharrastukselleen puutarhahoidolle.

Tohtori Rosenlew alkoi sairastella 1930-luvulla, hän velkaantui ja Rosenlew-yhtymän johtokunta oli sitä mieltä, että omaisuuksia vievästä Vanajanlinnasta alkoi tulla yhtymälle rasite ja niin ollen siitä piti luopua. Varat alueen ostoon ja rakentamiseen oli saatu alun alkaen Rosenlew-yhtymältä.

Vanajanlinnan myynti

Vajanlinna oli Rosenlewien hallussa vuoteen 1941. Varteenotettavia, kiinnostuneita ostajia oli kaksi: presidentti Risto Ryti, jolla oli huvila linnan läheisyydessä, ja upporikas saksalainen asetehtailija Willy Dausg. Ryti halusi, että Kultaranta myytäisiin Willy Dausgille ja siitä saatavilla rahoilla ostettaisiin Vanajanlinna.

Willy Dausg oli hankkinut täältä ison omaisuuden sen jälkeen, kun hän vuonna 1937 oli asettunut Suomeen asumaan. Omaisuutensa hän oli luonut lähinnä asetehtailijana, sillä hän oli Suomi-konepistoleja valmistaneen Tikkakosken tehtaan pääomistajana.

Asetehtailija Willy Dausg sai bulvaaninsa välityksellä ostetuksi Vanajanlinnan 78 miljoonalla markalla. Juuri myyntivaiheen aikana vaihtui Suomessa sisäministeri, joka ei tiennyt mitään tästä suunnitellusta kaupanteosta. Rydin alaiset ovat kertoneet, että he eivät kertaakaan muulloin nähneet esimiehensä suuttuvan raivon partaalle kuin silloin, kun hän kuuli, että Vanajanlinna oli myyty Willy Dausgille.

Upporikas Dausg ehti asua linnassa vain noin neljä vuotta. Hän vietti rauhallista elämää, ja kaikki kertomukset Gestapon toiminnasta hirttämisineen

Carl Wilhelm Rosenlew halusi ostaa Äikääjän tilan rakentaakseen tavallista hienomman linnan huomenlahjaksi uudelle puolisolleen Märtha von Knorringille. Kauppa tapahtui 1918.

päivineen olivat vain mielikuvitusta ja propagandaa.

Kun Saksa kärsi 2. maailmansodassa tappion, Neuvostoliitto määräsi, että kaikki saksalaisten omaisuus Suomessa siirtyy Neuvostoliiton omistukseen. Näin kävi myös Vanajanlinnalle. Neuvostoliiton Suomessa oleva omaisuuden hoitokunta ryhtyi ylläpitämään kartanoa ja huolehti pääasiassa peltojen viljelystä ja karjanhoidosta. Tyhjäksi jäänyt päärakennus alkoi vähitellen rapistua.

Uusia omistajia

Vuotta aikaisemmin Helsingissä toimintansa aloittanut Yrjö Sirolan säätiö vuokrasi alueen vuonna 1947 Neuvostoliitolta perustamansa Sirola-opiston käyttöön. Kartano toimi kesäisin myös lomakotina sekä juhla- ja tanssipaikana. Kuitenkin koko 1950-luvun ajan Vanajanlinna keskittyi yhteiskunnalliseen kansanopistotoimintaan.

Säätiö osti Vanajanlinnan rakennukset ja maat vuonna 1956 noin 35 miljoonalla markalla. Neuvostoliitto asetti aluksi ostohinnaksi 85 miljoonaa markkaa, mutta alensi hintaa siksi, että kaupanteon jälkeen luovutettiin

rintamamiesten pientila- ja asutuskäyttöön pitkälti yli puolet kartanon maista ja osa myytiin silloiselle Vanajan kunnalle. Lopulta maata jäi noin 32 hehtaaria.

Sirola-opiston, tämän ”vallankumouksen bunkkerin” toiminta loppui vuonna 1994. Yhteiskunnallinen murros ajoi opistotoiminnan yli ja ohi poliittisen koulutuksen romahdettua 1980-luvun aikana.

Vuonna 1996 Vanajanlinna, sen rakennukset ja maa-alueet siirtyivät Hämeenlinnan kaupungin omistukseen. Sirolan säätiö oli oikeissa siirtää kansalaisopistotoiminnan loputtua Vanajanlinnan maa-alueineen perustettavalle kiinteistöyhtiölle. Silloin Hämeenlinnan kaupungille syntyi linnassa etuosto-oikeus. Niinpä neuvottelujen jälkeen Vanajanlinna siirtyi kaupungin omistukseen noin 10 miljoonalla markalla. Kaupanteon jälkeen osa irtaimistosta siirtyi kaupungille ja osa linnan vuokralaisena toimivalle Vanajanlinna Oy:lle, jonka pääosin omisti Yrjö Sirolan säätiö. Kaupungin ostettua linnan kiinteistön se tuli Vanajanlinna Oy:n omistajaksi 19 prosentilla.

Vanajanlinnan talvella.

Siinä vaiheessa Vanajanlinnassa järjestettiin koulutus- ja kokoustilaisuuksia, erilaisia perhejuhlia, suku- ja hääjuhlia. Silloin linnassa oli käytös-

sä 56 majoitushuonetta, pari saunaa ja kokoustiloja noin 200 hengelle.

Vuonna 1998 ostivat Vanajanlinnan ravintolatoiminnat Harri-Pekka

Vihma, Mika Walkamo ja Ande Päiväläinen, joka myöhemmin luopui osakkuudestaan.

Seppo Saarinen

Lähteitä

Leino, Eino, (Apu-lehden toimittaja), 1998, Vanajanlinna, Karisto, Hämeenlinna

Salokannel, Akseli, 1959, Vanhaa Vanajaa, Vanaja-Seuran julkaisuja III *Monisteita*

Peltonen, Paula, Ennen meitä
Lahti, Helena, 1995, Vanajanlinna; selvitys opaskurssille

Tuokiokuvia Vanajanlinnan historiasta
Tutustumiskierros Vanajanlinnassa, 1999.

Postikorttinäyttely Hämeenlinnan kirjastolla

Hämeenlinnan pääkirjastolla on ollut tammikuun puolivälistä nähtävillä Hämeenlinnan Postimerkkikerhon jäsenten Kari Laakson ja Matti Parkkosen postikortteja. Historialliset kortit kuvaavat Hämeenlinnaa monipuolisesti, mukana on monia varsin harvinaisia kortteja. Parkkosen osuudessa on lisäksi omistettu yksi kehysellinen Enok Rytköselle, joka ikuisti kaupunkia vuosikymmeniä kameralaan: hän lahjoitti 20 000 negatiivin kokoelman kaupunginmuseolle.

Näyttely on auki helmikuun puoliväliin asti kirjastossa, myöhemmin se nähdään Lammilla ja Rengossa ja syksyllä Maakunta-arkistossa.

Kuvissa näyttelyn pystytystä: puuhassa mukana Kari Laakso ja Matti Parkkonen, Ahti Paavola ja Olli Aalto.

Ihmiä kiinnostavaan näyttelyyn on liittynyt myös opastusta – muuttamat kerholaiset ovat päivystäneet ajoittain kehysten äärellä myyden samalla kerhon omakuvamerkkejä ja kortteja.

Evon leirialue tuottaa kohteita

Valtiovalta hankki nuorisjärjestöille pysyvän leirialueen läheltä Evo-keskusta. Ammattikorkeakoulun palvelut ja rakennukset tarjoavat hyvän sidosryhmäsuhteen. Evolla on osaamista luontoasioissa. Miljöö on hieno ja leiripaikka on tullut jo aikaisemmin partiolaisten tutuksi koulutusleireillä, retkipaikkana ja piirien sekä lippukuntien erilaisten leirien kohteena.

Vähän pohjoisempaan Padasjoen Taruksella on leireilty niin partion kuin palokuntanuorten piirissä. Onpa siellä ollut sotilaskoulutustakin vuosikymmenten aikana. Niin Taruksella kuin Evollakin on ollut lentokenttä keskellä aluetta.

Taruksen suurleiri 2004 tuli tutuksi siitä, että siellä satoi rankasti ja kaikki kastuivat kunnolla. Leirillä oli oma erikoisleima ja kiva korttisarja.

Evolla oli sitten seuraava suurleiri 2010 nimeltään Kilke. Sen muistavat kävijät helteistä. Kunnan ukkonen tuli vasta leirin jälkeen kaataen mäännköä.

Olin molemmilla leireillä osanottajana ja töissä partiomuseon näyttelyssä, mikä tämänikäiselle partioherralta sopiikin. 2004 saattoi vielä koisia teltassa joka yön, mutta Kilkkeellä Evo-keskus kyllä houkutteli oikeaan sänkyyn ja suihkuun aika usein. Kuuntelin kyllä luonnon ääniä ja naapuriteltan kuorsausta aivan riittävästi.

Seuraava suurleiri on 2016. Meneen käymään, jos henki pihisee.

Hämeen Partiolaisilla on ollut kaksi viimeistä Ilves-leiriä Evolla 2006 ja 2013. Kortteja on ollut käytössä ja leireillä on omat merkkinsä.

Filatelisteille ja korttikerääjille nuo suurleirit ovat olleet antoisia, koska niillä on ollut partiomuseon myyntitiskit ja keräilijöiden vaihtopäivät. Nykypartiolaisten keräävät ja vaihtavat vain puseroihinsa ja vöihin kiinnitettäviä merkkejä jos niitäkään.

Ulkopuolisia nuo maakunnassamme olleet ja tulevat tilaisuudet voivat

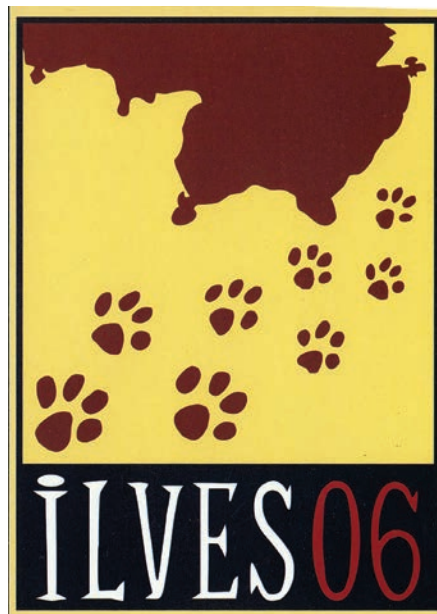
kiinnostaa, koska kortteja ja merkkejä löytyy. Kilkkeellä oli omakuvamerkki, joka loppui alkuunsa kesken. Siellä oli leirin kortti ja alaleirin kortteja. Niitä on jokunen ohessa kuvattuna.

2006 leiriltä on ilveksen jalanjälkikortti ja Ilves 13 -leiriltä kuva elokuvantekijöistä korttina. Vanhat vielä jotain keräävätkin. Heillä on oma yhdistyksensä ja nettisivunsa.

Pauli Ihamäki

Kilkkeen ensi- ja viimepäivän leimat ja maksimikortti, yllä oikealla Ilves-kortteja.

Havaintonurkka

Raimo Sireeni huomasi postimerkkivarastojaan tutkiessaan varhaisen leimauksen vuoden 1985 lääninhallinto 350 vuotta merkistä. Leimaus on 1.9.85, kun merkin ilmestymispäivä oli Lapen mukaan 5.9.1985.

Itellassa sokka irti ja muutakin

Joulun jälkeisessä Iltalehdessä oli juttu postikorteista, joissa oli merkit leimattu oudolla päivämäärällä. Näytti siltä, että kortit olisivat olleet matkalla 11 vuotta.

Meille tuli myös joulukuussa samana päivänä kaksi samanlaista korttia, joista huomasimme heti, että toinen oli tyypillisesti ilman leimaa, toisen ollessa juuri tuolla oudolla päiväyksellä 12.11.2002 leimattuna.

Itellan tuotantopäällikkö kertoi lehdele, että outo leimaus kyllä huomattiin ja syynä häiriöön oli sokan irtoaminen leimasta. Numerot pääsivät tuolloin pyörimään vapaasti ja näin outo päiväys oli tuloksena. Tiedossa ei ole montako korttia ehdittiin leimata. Ohessa meille joulukuun 20. päivänä saapuneet joulukortit.

Matti Parkkonen

Yleinen ongelma

Matti sai minutkin tutkimaan joulu-

korttien leimat ja kas kummaa, Tampereella on jo siirrytty sata vuotta eteenpäin. Olemme saaneet Tampereella leimatut joulukortit leimoilla 10.12.2113, 12.12.2113 ja 13.12.2113.

Tänään tutkin sisarentyttäreni saamia joulukortteja ja löysin Tampereella leimatun kortin, jossa on päivämääränä -9.19.-996.

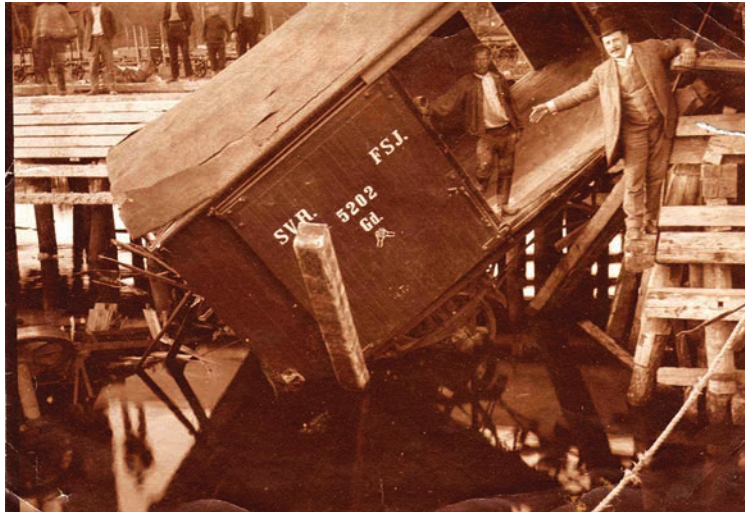
Asko

Timo

Seuraavana ABOEX 2014 Turussa

Seuraava valtakunnallinen postimerkinäyttely on nimeltään ABOEX 2014 ja se pidetään TURUSSA 11.-13.4.2014, Näyttelypaikka Logomo, Köydenpunojankatu 14, 20100 Turku, (info@logomo.fi). Näyttelypaikalla on keskeinen sijainti ja se on helppo löytää rautatieaseman vastakkaiselta eli Raision puolelta ratapihaa. Säännöt löytyvät Filatelistiliiton sivuilta filatelistiforum.org/kalenteri.

Sairionrannan junaturman ajankohta

Tavast-lehdessä 1/2011 oli juttu isoisäni jäämistöstä löytyneestä valokuvasta. Kuva, jossa vaunuletka oli siirrettäessä mennyt ”pitkäksi” ja suistunut rajoituspuomien läpi Vanajaveteen. Kirjoituksessa todettiin, että ”onnettomuuden ajankohta ei ole selvillä, mutta varmasti joku tieto on siitäkkin olemassa, kunhan sopiva tietolähde löytyy...”

Erinäisten selvittelyjen jälkeen ovat tuon onnettomuuden yksityiskohdat

nyt selvillä. Tapahtumasta löytyy pieni uutinen Hämeen Sanomista 14. elokuuta vuodelta 1908. Tuon ajan sanomalehdissä ei ole juurikaan valokuvia, mutta tieto onnettomuudesta oli heti tuoreeltaan seuraavassa lehdessä.

Kaupungin kirjaston arkistosta löytyi kaivattu tieto Hämeen Sanomien sivuilta. Kirjastossa on mikrofilmattuina vanhoja sanomalehtiä. Tulostuslaitteissa oli kuitenkin juuri tuolloin ongelmia, joten jouduin käsivaraisesti

— Rautatievaunuja suistunut järveen. Vaunuja vaihdettaessa H:nnan asemalla viime keskuuikollana suistui yksi tyhjä avonainen ja yksi sementillä lastattu katettu vaunu sataman laituruilta veteen. Edellinen vaunuista upposi tylländään leijuiseen pohjaan, vaan jälkimmäinen jäi päällelleen uponneen vaunun ja laituruin välisiin, joten sementillä saatiin kutwana purettu lähellä olemaan proomuun. Pudotessaan ruhjoutuivat kumpikin vaunu käyttökelvottomiksi. Onnettomuus nähtäviä pääsiallisesti johtuneen huolimattomasta vaunujen vaihtamisesta. H:nnan asemalta satamaan vietävät vaunut, joiden joukosta oli noin kymmenkunta raskasta lastia, lastettiin nimittäin viettäwää rataa pitkin omalla painoallaan kulkemaan satamaan, jonne saapuessaan niillä oli vielä yksi kova wauhhti, että mursivat laituruilla olewan, jo kauwan korjausta kälwanneen lohjuwan päätepuustimen. Waunujen vedestä nostaminen wienee jostifentkin ajan ja hyvät rahat.

valokuvaamaan uutisen kellastuneen lehden sivulta.

Matti Parkkonen

Sata vuotta Tove Janssonin syntymästä

Posti julkaisi 31.1. pienoisarkin Tove Janssonin (1914–2001) syntymän satavuotisjuhlaan.

Tove Jansson oli monipuolinen kuvataiteilija, joka teki paljon maalauksia, grafiikkaa ja useita julkisia töitä. Muumikirjojen lisäksi hän sai tunnustusta kirjoittamistaan novelleista ja romaaneista. Janssonin ura kesti 1930-luvulta 1990-luvulle.

Postimerkkiarkissa on kuvattu mm. saaristoa, jossa Jansson vietti paljon aikaa lapsuudestaan lähtien. Muumeista merkillä nähdään Nipsu varjokuvana Toven kädessä. Arkissa on myös juhluvuoden tunnus Tove 100. Postimerkit suunnitteli graafikko Klaus Welp.

Kuvataiteilijana Jansson hallitsi monia tekniikoita ja piti näyttelyitä,

jotka veivät hänen taidettaan uusiin ja kokeileviinkin suuntiin.

Jansson oli tunnettu myös kirjailijana. Hänen novellinsa ja romaaneinsa ovat tunnettuja niukasta kerronnasta ja huolellisesta kompositiosta.

Muumipeikon hahmon Jansson piirsi ensimmäistä kertaa vapaamieliseen pilalehti Garmiin, joka piikitteli toisen maailmansodan aikana vallanpitäjien maailmaa. Vuonna 1945 ilmestynyt Muumit ja suuri tuhotulva aloitti Muumien kirjasarjan.

1950-luvulla Tove Jansson alkoi piirtää ja käsikirjoittaa Muumi-sarjakuvaa lontoolaiseen Evening Newsiin. Sarja levisi yli 20 maahan.

Suomessa on ilmestynyt 1992–2013 kymmenen postimerkkijulkaisua ja niissä 45 erillistä muumipostimerkkiä.

Lehdistä luettua

Tammikuisessa KARJALA-lehdessä on taiteilijaprofessori Erik Bruunista mielenkiintoinen artikkeli. Lehti oli haastatellut tunnettua graafikkoa ja julisteiden suunnittelijaa. Ajankohtaista oli myös juuri ilmestyneen linna-aiheisen postimerkkisarjan aiheuttama kiinnostus.

Haastattelussa Erik Bruun toteaa, että kuuden merkin sarjassa on tuleva harvinaisuus. Hämeen linna on museoviraston kömmähdyksen vuoksi kuvattu peilikuvana.

- Jos merkistä otetaan uusintapainos, virhe korjataan, Bruun lupaa.

Karjalaistaustainen taiteilijaprofessori suunnitteli jo aikaisemmin ilmestyneen postimerkin Viipurin linnan 700-vuotisjuhlavuoden kunniaksi. Posti oli tarjonnut sitä myös venäläisille, mutta heillä oli vuonna 1993 liikaa projekteja eivätkä he olleet asiasta kiinnostuneita.

Bruun syntyi Viipurissa vuonna

1926. Perhe asui Viipurin maalaiskunnan Säiniön kylässä. Siellä heillä oli menestyvä jalostuskanala. Isällä oli myös kananrehun valmistusta varten rehumylly, jolla jauhettiin näkin-kuoria ja kalajauhoja. Rehua myytiin säkeissä, joiden kyljessä luki ”Ken

Karjala-rehua ostaa, saa pesästä munia nostaa”. Bruunin ollessa 13-vuotias muutti perhe ensin Hämeenlinnaan ja täältä Helsinkiin.

Matti Parkkonen

Mikä on maailman suurin postimerkki?

Mikä on maailman suurin postimerkki? -otsikolla arvuuteltiin lukijoita Philatelia Fennicassa (nyk. Filatelisti) 1950-luvun alussa.

Kirjoittaja pohtii olisiko se jokin pienoisarkki, johon on painettu postimerkin kuva. Mutta toteaa saman tien, ettei sitä löydetä suinkaan mistään postimerkkiluettelosta.

”Lohdutamme lukijaamme .. sitä ei löydy postimerkkiluettelosta eikä luultavasti kokoelmistakaan, ja kumminkin eräässä maailman kolkassa tämä maailman suurin postimerkki on ollut ehdottomana vaatimuksena määrätynlaisen postin perille toimittamiseksi. Mikä on tämä maailman suurin merkki? – Attilio Gatti vastaa meille tähän kysymykseen kirjassaan ’Saharasta etelään’... sivulta 208 lue seuraavaa: ... Mikäli te, lukijani satumalta olette postimerkkeilijöitä, nuo vatussien lehmät saattavat kiinnostaa teitä eräältä vallan uudelta näkökul-

malta. Tosi asia näet on, että milloin Moami tahtoo lähettää erikoisviestin jollekin päällikölleen, on kuninkaan perinnäistävän mukaan lähetettävä tuon viestin keralla vastaanottajalle insagna – lehmä. Ruanda maan valtiaan mieskohtaisessa kirjeenvaihdossa käytetään siis rotulehmää postimerkinä. Ihan varmasti se on suurin postimerkki, mitä missään maassa on milloinkaan käytetty!”

Vieläköhän lehmä on ”suurin postimerkki”? Vieressä nähdään USA:n sanomalehtimerkki (1865) oikeassa koossa, sitä on ainakin aiemmin pidetty suurimpana postimerkinä.

Kaivertajan ”salamerkit”

Oheen on kuvattu Halonhakkaaja-merkin 25 markkan arvo mallista 1930. Se kätkee kolme ”salamerkkiä”, joita suomalaisista merkeistä ei juuri löydy. Samat merkit on tietysti myös vastaavasta 40 markkan ja ITÄ-KARJALAN Sot.-hallinto -merkeistä.

Merkin kaivertaja Arthur Schuricht on kaivertanut merkkiin oksien joukkoon nimikerjaimensa A.S., joita on kustuttu saksaksi termillä ”Stecherzeichen”. Lisäksi hän on kaivertanut oikealle puurungon viereen merkin piirtäjän Aleksis Gallen-Kallelan nimikirjaimet A.G.K. Näiden lisäksi merkin oikeasta alareunasta löytyy mystinen N-kirjain. Sen merkitystä ei ole ilmeisesti pystytty selvittämään.

Vastaavia ei löydy muista Schurichtin kaivertamista merkeistä, itse en ainakaan ole sellaisia havainnut. Sen sijaan maailmalla monissa vanhemmissa merkeillä vastaavia merkkejä tavataan.

Seuraavan kerran Suomen merkeissä näkyy kaivertajan ja taiteilijan nimet vuoden 1960 EUROPA-merkeissä. Niissä on nykyaikaiseen tapaan tekijät kuvattu marginaaliin, tässä tapauksessa PENTTI RAHIKAINEN del (delineavit = piirtänyt) ja BIRGER EKHOLM sc (sculpsit = kaivertanut, voi olla myös s.c., S.C., sc.). Oheisessa kuvassa nähdään myös Ruotsin vastaava merkki, jossa nimet ovat Rahikainen ja Cz Slania. Yleensä Suomessa 1950- ja 1960-lukujen merkeissä marginaalissa lukee merkissä esiintyvän kasvin tai eläimen latinalainen nimi.

Kaivertajan ja taiteilijan nimet löytyvät myös Pohjola-merkeissä 1956 (Viggo Bang ja Sven Ewert) ja 1973 (Pentti Rahikainen ja Pirko Vahtero). Viime mainitussa Vahteron nimi on mukana siksi, että hän piirsi kaiverruspiirroksen, mutta merkki valmistettiin syövyttämällä kaiverrus. Kaivertamista varten piirretään usein isokokoinen – esim. A4 – kuva, johon taiteilija sommittelee kaiverrettavat viivat.

Vuoden 1969 Pohjola-merkissä ei Suomessa ollut kaivertajaa, sillä se painettiin syövyttämällä linjat, kun muissa Pohjoismaissa merkit kaiverrettiin.

1994 Suomi–Ruotsi-yleisurheilumaaottelun pienoisarkin merkkien marginaaleista löytyy niiden piirtäjien A. Holmström ja J. Loikkanen nimet sekä kaivertaja M. Mörck.

Vuoden 1998 Pohjola-julkaisun Merenkulku-merkeissä on piirtäjä Juha Flinkmanin ja hollantilaisen kaivertaja Inga Madlén nimet. Suomi-Ruotsi yhteisjulkaisu Viaporista (Sveaborg) 2006 ”kätkee” taiteilijoiden nimet alussa mainitus Schurichtin tapaan merkin sisään: merkeillä on nimikirjaimet E.B./M.M. eli Erik Bruun ja Martin Mörck.

HAM:in eli Signe Hammarsten-Janssonin viivapiirros kaivertamista varten sauna-merkkiin.

Aiheen artikkeliin antoi Philatelia Fennican numerossa 8–9 1970 ollut pieni juttu Schurichtin nimikirjoitus-kaiverruksista Halonhakkaaja-merkissä. LP

Suomenlinna merkeissä nimikirjaimet E.B.J.M.M. ovat merkkien oikean alanurkan aalloissa, oikealla olevassa merkissä ne osin katoavat hammastukseen.

Posten Åland – nyt Kiinassa

Posten Åland julkaisee vuonna 2014 Ahvenanmaanlammasta aiheisen postimerkin, joka on tehty yhteistyössä Postage Stamp Printing Bureau of China Post Group'in (PSPB) ja maailmankuulun ruotsalaisen kaivertajan Martin Mörckin kanssa. Martin Mörck kouluttaa kiinalaisia muotoilijoita kaivertajiksi Pekingissä.

Halusimme luoda postimerkin ennen Lampaan vuotta 2015. Siksi päätimme järjestää kilpailun Martin Mörckin oppilaille, jotka opiskelevat kaivertajiksi – ammattiin, jota ei ole harjoitettu Kiinassa vuosikymmeniin. Oppilaat saivat tehtäväkseen kuvata Ahvenanmaanlampaan, joka on harvinaista rotua ja sitä tavataan ainoastaan Ahvenanmaalla. Voittajiksi valittiin kaksi erilaista postimerkkiä, jotka kaiverretaan ja julkaistaan neljän merkin pienoisarkissa, kertoo Posten Åland Frimärkenin toimialajohtaja Anita Häggblom.

Häggblom vetäjäksi

PostEurop, joka on eurooppalaisten postioperaattoreiden yhteistyötoimielin, valitsi Posten Åland Frimärkenin toimialajohtaja Anita Häggblomin

22.8.2013 Stamps and Philately-työryhmän puheenjohtajaksi. Yksikkö vastaa muun muassa suosittujen Europpostimerkkien aiheiden valinnasta. Työryhmän toinen tärkeä tehtävä on edistää ja tukea filatelian kehittymistä ja kansainvälistä yhteistyötä.

Pienen postilaitoksen edustajana puheenjohtajuus tuntuu hyvin tärkeältä kunnianosoitukselta siitä työstä, mitä Ahvenanmaa on tehnyt lähes 30 vuoden ajan keräilyn hyväksi. Ohjasten pitäminen käsissä Euroopan postilaitosten välillä asettaa tietenkin vaatimuksensa. Mutta samalla se tarjoaa

meille uskomattomia mahdollisuuksia luoda laajempi kansainvälinen kontaktiverkosto, joka puolestaan antaa uusia mielenkiintoisia yhteistyömahdollisuuksia, Anita Häggblom sanoo.

Puheenjohtajuus kestää kolme vuotta ajalla 2013–2016. Ahvenanmaan lisäksi johtoryhmään kuuluvat Belgia, Suomi, Alankomaat, Sveitsi, Ranska ja Luxemburg.

Vuonna 1993 perustettu PostEurop on eurooppalaisten postioperaattoreiden yhteistyötoimielin. Järjestöön kuuluu 52 jäsentä. Ahvenanmaasta tuli täysiarvoinen jäsen vuonna 2013.

Itella Green

WWW.KERAILYPOJAT.NET

SUOMEN FILATELIA

Postimerkit, loistot, numero-, postipysäkki-, silta-, venäläis- ja luovutetun alueen leimat, firmakuoret, R-kuoret, tarvikkeet ja monenlaista muutakin filateliaa...

POSTIKORTIT

Vanhoja paikkakuntia, uusia paikkakuntia, Veljekset Karhumäki, henkilöt, kansanpuku, sortokausi, sotilaat, Wendelin, Tilgmann, muita taiteilijoita, vuosiluku, aihekortteja ja muitakin korttikohteita...

**Osallistumme seuraaviin tapahtumiin:
-Aboex 2014 11-13.4**

Tmi Tommi Pehkonen
PL 23
40321 Jyväskylä
045 - 671 4646
tommi@kerailypojat.net

